

“KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SOSYAL HİZMETLER VE YARDIM ESASLARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, yoksulluk içinde olup da temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve hayatlarını en düşük seviyede dahi sürdürmekte güçlük çeken dar gelirlili, yoksul, muhtaç, kimsesiz, özürllü, kadın, çocuk, yaşlı, mülteci, öğrenci, şehit ve gazi ailelerine bütçe imkânları dâhilinde yapılacak ayni ve nakdi sosyal yardımlar ile koruma ve bakım evlerinin açılması, özürllü merkezlerinin oluşturulması ve diğeri sosyal hizmetlerin yürütülmesine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik belediye sınırları içinde belediyece yapılacak sosyal hizmetler ve yardımlar ile bu hizmet ve yardımlardan faydalananları ve faydalanacak durumda olanları kapsar.

Hukuki Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 10/7/2004 tarih ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 7 inci maddesinin (v) bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin (b) bendi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

Alt Kademe Belediyeler: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yer alan belediyeleri,

Ayni Yardım: Yiyecek, giyecek, yakacak, kırtasiye, tıbbi araç gereç ile rehabilitasyon amaçlı protez araç gereçleri gibi sosyal inceleme raporu veya sosyal tespit ile müracaatçının ihtiyacına göre verilecek mal ve malzeme yardımını,

Belediye: Kocaeli Büyükşehir Belediyesini,

ç) Büyükşehir Belediye Başkanı: Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanını,

Daire Başkanı: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanını,

Daire Başkanlığı: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığını,

Dar Gelirli: Yardıma muhtaç kişiler arasında, TÜİK tarafından belirlenen açlık sınırı ve altında gelire sahip olanları,

Geçici Süreli Barınma Yardımı: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Barınma ve Sosyal Yardım Merkezi Kapsamında; Kocaeli’nde yaşamakta olan sosyal ve ekonomik açıdan yetersiz, kimsesiz, dul, yetim, öksüz, sokak çocukları, sokakta kalmış her yaşta insanlar ve yolda kalmış vatandaşlara sağlanan geçici süreli barınma yardımını,

ğ) Genel Sekreter Yardımcısı: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısını,

Gönüllü: Bilgi, beceri ve yeteneğini, her türlü ortak çalışma, imkân ve zamanını ortaya koyarak çalışma alanı konusunda maddi bir kazanç beklemezsizin yerel yönetim hizmetlerine katılan kişi, kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarını,

ı) İhtiyaç Sahibi: Bu maddenin birinci fıkrasının (f), (j), (l), (u) bentlerinde sayılan kişileri,

İSU: Kocaeli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’nü,

Muhtaç: Kendisinin ve bakmakla zorunda olduğu kişilerin geçimlerini kendi gücüyle ya da yakınlarından destek alarak, var olan en alt geçim ölçütüne göre bile sağlama koşul ve olanaklarına sahip olmayan kişileri,

Nakdi Yardım: Müracaatçının sosyal inceleme raporu veya sosyal tespiti aracılığı ile belirlenen ihtiyacına ve muhtaçlığına göre verilecek parasal yardımını,

Özürlü: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişiyi,

Risk Grupları: Bakıma ve korunmaya muhtaç aileler, aile içi şiddet, ihmal ve istismara maruz bırakılan her yaşta çocuk, genç, yaşlı, engelli, kadınlar, işsiz yetişkinler ve kimsesiz çocuklar, bağımsız olarak yaşamakta güçlük çeken 60 yaş ve üstü kişiler, günlük toplum hayatına ve toplumsal ilişkilere bağımsız olarak katılamayan veya ihtiyaçlarını gideremeyen kronik veya ileri düzeyde ruh sağlığı bozuk, duygusal açıdan istismar edilen çocuk, genç, yetişkin, yaşlılar, sokak çocukları başta olmak üzere her türden madde bağımlılığı bulunan veya alkol ve uyuşturucu alması nedeniyle kendisini ve çevresindekilerini zarar görme riskine maruz bırakan kişiler, göç ederek Büyükşehir sınırları içerisine yerleşen ve kent hayatına uyum sağlamakta güçlük çeken birey ve gruplar, suç işleme eğilimi bulunan veya suç işlemiş çocuk ve yetişkinler, gelir seviyesi düşük olup, asgari hayati ihtiyaçlarını karşılayamayan muhtaç birey ve aileleri,

Sosyal Hizmetler: Birey ve ailelerin kendi bünye ve çevre koşullarından doğan veya kontrolleri dışında oluşan maddi, manevi ve sosyal yoksunluklarının giderilmesine, ihtiyaçlarının karşılanmasına, sosyal sorunlarının önlenmesi ve çözümlenmesine yardımcı olunmasını ve hayat standartlarının iyileştirilmesini amaçlayan sistemli ve programlı hizmetler bütünü,

Sosyal Hizmet Uzmanı: Üniversitelerin Sosyal Hizmet Lisansı veren bölümlerinden mezun meslek elemanını,

ö) Sosyal Tespit Elemanı: Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü emrinde çalışan ve yazılı

olarak, sosyal yardımların müdürlük tarafından belirlenen veri toplama kriterleri çerçevesinde toplanması, değerlendirilmesi ve yardımların yapılması sürecinde görevlendirilen personeli,

Sosyal Yardım: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler etkinlikleri kapsamında muhtaçlığı tespit edilmiş olan birey ve ailelere yönelik yapılan ayni, nakdi, barınma ve benzeri hizmetleri,

Şube Müdürlüğü: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü'nü,

Şube Müdürü: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Sosyal Hizmetler Şube Müdürünü,

ş) TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumunu,

UKOME: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığını,

Yaşlı: 60 yaş ve üzeri yaşlarda olup, sosyal, kültürel ve/veya ekonomik yönden yoksunluk içinde, korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç olan kişiyi,

ü) Yönetmelik: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler ve Yardım Esasları Yönetmeliğini,

ifade eder.”

Sosyal Hizmetlere İlişkin Genel Esaslar

MADDE 5- (1) Sosyal hizmetlere ilişkin genel esaslar şunlardır:

a) Belediye, hemşehriler arasında sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve kültürel değerlerin korunması konusunda gerekli çalışmaları yapar. Beldede yaşayan yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütür, geliştirir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir.

b) Bu yönetmelik kapsamına giren sosyal hizmet ve yardımlara ilişkin faaliyetler, belediyenin denetim ve gözetiminde, sivil toplum kuruluşları ile halkın gönüllü katkıları ve katılımı da gözetilerek bir bütünlük içinde yürütülür.

c) Sosyal hizmetler alanında faaliyet gösteren diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında koordinasyon ve işbirliği tesis edilerek güç birliği sağlanır ve mevcut kaynaklara en verimli şekilde işlerlik kazandırılır.

d) Sosyal hizmetlerin yürütülmesi ve sunumunda sınıf, ırk, dil, din, mezhep veya bölge farkı gözetilemez, hizmet talebinin hizmet arzından fazla olması halinde öncelikler, belediyenin

mali durumu, hizmetlerin ivediliği, muhtaç olma derecesi, başvuru veya tespit sırası dikkate alınarak belirlenir.

e) Sosyal hizmetler, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özürlü, yaşlı, düşkün, muhtaç, yoksul ve dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır. Hizmet sunumu insan haysiyet ve vakarına yaraşır şekilde yerine getirilir.

f) Sosyal hizmetlerin ücretsiz yürütülmesi esastır. Ancak hizmetin niteliği gereği ücret alınması zorunlu olan durumlarda belediye meclisince belirlenen ücret tarifesine göre bedel alınabilir.

Sosyal Yardımlara İlişkin Genel Esaslar

MADDE 6- (1) Belediye bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan kişilere yardımda bulunabilir. Yardım uygulamalarına ait genel esaslar şunlardır:

Belediye ayni ve nakdi yardım faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlarıyla gerekli işbirliğini sağlayarak sosyal yardım faaliyetlerine bu kurum ve kuruluşların katkısını artırmak için çaba gösterir, gerektiğinde yapılacak yardımları koordine eder.

Ayni ve nakdi yardım programlarının uygulanmasında yaşlı, özürlü, çocuklar, kimsesizlere ve düşkünlere öncelik tanınır.

Yardım taleplerinin karşılanmasında; belediyenin mali durumu, hizmetin ivediliği, muhtaç olma derecesi, başvuru veya tespit sırası dikkate alınır.

ç) Belediye ayni ve nakdi yardımlarda bulunur. Bu amaçla bütçeye her yıl ödenek konur. Yıl içerisinde yapılacak sosyal yardımların tutarı bütçenin %10'unu geçemez.

İKİNCİ KISIM

Sosyal Yardımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Sosyal Yardımdan Yararlanma Usul ve Esasları

Sosyal Yardımlardan Yararlanma Hakkı

MADDE 7- (1) Aşağıda belirtilen kişilerin belediyece yapılacak sosyal yardımlardan yararlanmaya hakkı vardır:

- Belediye sınırları içinde ikamet eden muhtaç, yoksul, kimsesiz, düşkün ve özürlü kişiler,
- Belediye sınırları içindeki kamuya ait eğitim kurumlarında eğitimini sürdürmekte olan muhtaç öğrenciler (ilköğretim, lise ve yükseköğretim),
- Afetlere maruz kalmış olup ayni ve nakdi yardıma ihtiyacı olduğu tespit edilen kişiler,

(2) Sosyal yardımların yapılmasında temel amaç ihtiyaç sahiplerinin gıda, giyinme, barınma, ısınma, eğitim, sağlık gibi temel nitelikte sosyal ve ekonomik bir sorununun çözümünde ona yardımcı olunmasıdır.

(3) Sosyal yardımların insan onurunu zedelemeyecek koşullarda, vatandaşa en yakın ve en uygun yöntemlerle sunulmasına özen gösterilir. Yapılacak aynı ve nakdi yardımlar karşılıksızdır.

Başvuru

MADDE 8- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki sosyal yardımlardan yararlanabilecek durumda olanlar Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Çözüm Masasına başvurur.

(2) Bizzat başvuru olmasa dahi, basında yer alan veya zabıta birimlerince ya da muhtarlıkça tespit edilip belediyeye bildirilen yoksul, muhtaç, özürlü, kimsesiz ve düşkünlere de re'sen yapılacak inceleme üzerine yardımda bulunulabilir.

(3) Sosyal tespit elemanları tarafından saha çalışması yapılırken yerinde başvurusu alınanlar.

Başvuruda İstenecek Belgeler

MADDE 9- (1) Sosyal yardım talebinde bulunan vatandaşlardan aşağıdaki belgeler istenir.

Bağlı bulunduğu muhtarlıktan Form – 5 kâğıdı,

Yeşil Kart fotokopisi,

Yeşil Kartlı değil ise bağlı bulunduğu muhtarlıktan fakirlik ilmühaberi,

ç) Ailede okuyan çocuk var ise öğrenim belgesi,

Engelli olduğunu belirtmiş ise Sağlık Kurulu Raporu,

Gerektiğinde Müdürlükçe ihtiyaç duyulan diğer bilgi ve belgeler.

İKİNCİ BÖLÜM

İnceleme ve Değerlendirme

Başvuruların İncelenmesi

MADDE 10- (1) Müdürlükçe başvuru veya durum tespit belgeleri bu Yönetmeliğe uygun bulunan kişilerin ekonomik ve sosyal durumunu tespitte yönelik olarak gerektiğinde yerinde sosyal inceleme yapılarak, sosyal inceleme raporu veya sosyal tespiti yapılarak sosyal tespit formu düzenlenerek dosyası hazırlanır.

(2) Sosyal inceleme raporunda veya sosyal tespit formunda başvuranların genel durumları, istekleri ve ihtiyaçlarıyla ilgili bilgiler belirtilir. Yardım almak isteyen kişinin dosyası Sosyal Tespit ve Denetleme Biriminde düzenlendikten ve değerlendirildikten sonra Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu veya Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu'na gönderilir.

Başvuruların Değerlendirilmesi

MADDE 11- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar, Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu, Sosyal yardımlar Değerlendirme Kurulu ve Sosyal Tespit ve Denetleme Birimi tarafından yürütülür.

(2) Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu ve Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu en az 3 ve en çok 5'er kişiden oluşur ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olması halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

(3) Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu'nda görev alacak üyeler belediye çalışanları arasından ve Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından görevlendirilir.

(4) Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nda görev alacak üyeler Daire Başkanı tarafından görevlendirilir.

Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu ile Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun Görevleri

MADDE 12- (1) Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu'nun Görevleri

a) Sosyal Hizmet Uzmanları ve sosyal tespit elemanları tarafından yapılan sosyal incelemeler ve sosyal tespitler Sosyal Tespit ve Denetleme Birimi tarafından incelenir ve hangi kurulun gündemine alınıp değerlendirileceği teklif edilir. Yapılan teklif doğrultusunda şube müdürü tarafından gündeme alınan konuları değerlendirmek, yardım yapılmasının uygun olup olmadığına, uygun bulunması durumunda yapılacak yardımların miktarı, süresi, şekli ile ilgili karar vermek.

b) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde sosyal yardım ve hizmetlerden yararlanacak kişilerde aranacak şartları tespit etmek, uygulamanın ne yönde yapılması gerektiği hakkında harcama yetkilisinin kararına esas olmak üzere uygunluk görüşü vermek.

c) Bütçe yılı içinde toplu halde yapılacak ayni-nakdi sosyal yardımların miktarı, süresi ve şekli ile ilgili olarak, Belediyenin bu amaçla geçmiş yıllarda yaptığı yardımları, Belediyeye yapılan yardım başvuruları, güncel ihtiyaç durumlarını ve bütçe imkânlarını dikkate alarak genel uygunluk görüşü vermek.

ç) Belediye Başkanının sosyal hizmet ve yardımlarla ilgili vereceği diğer görevleri yapmak.

(2) Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun görevleri;

a) Sosyal Hizmet Uzmanları ve sosyal tespit elemanları tarafından yapılan sosyal incelemeler ve sosyal tespitler Sosyal Tespit ve Denetleme Birimi tarafından incelenir ve hangi kurulun gündemine alınıp değerlendirileceği teklif edilir. Yapılan teklif doğrultusunda şube müdürü tarafından gündeme alınan konuları değerlendirmek, yardım yapılmasının uygun olup

olmadığına, uygun bulunması durumunda yapılacak yardımların miktarı, süresi, şekli ile ilgili karar vermek.

b) Bu kurul Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü'ne gıda, giyim, su borcu, özürlü ve hastalar için gerekli tıbbi malzemeler ve benzeri konularda uygunluk görüşü verir.

c) Bu kurul sayısı yoğunluk halinde çoğaltılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nakdi Yardımlar

Nakdi Yardım

MADDE 13- (1) Belediye dar gelirlilere, muhtaç, yoksun, yoksul, düşkün, kimsesiz, öksüz, yaşlı, dul ve özörlölere sosyal, sağlık ve ekonomik sorunlarının çözümünde yardımcı olabilmek amacıyla nakdi yardımda bulunabilir. Yapılacak nakdi yardımların miktar ve süresi Müdürlüğün teklifi üzerine veya re'sen Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu tarafından muhtaçlık durumu dikkate alınarak belirlenir.

(2) Tabiiyetine bakılmaksızın Kocaeli'ne gelip de imkânsızlıklar nedeniyle hastanelerde tedavi edilmesi gereken ve herhangi bir sosyal güvencesi olmayanlara durumlarını doktor raporuyla belgelemeleri durumunda ikametgâh belgesi aranmaksızın kimlikleri ve hastalık evraklarıyla nakdi ödeme yapılabilir.

(3) Belediye sınırları içinde afetlerden zarar görenlere de Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu tarafından belirlenecek miktarda nakdi yardım yapılabilir.

(4) Yardımların insan onurunu zedelemeyecek koşullarda sunulması için, Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu veya Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu kararı ile nakdi yardım yapılabilecek kişilere, temel ihtiyaçlarını karşılamak üzere para yerine geçebilen alışveriş çeki, akıllı kart ve benzeri dağıtılabilir ve/veya üçüncü kişilere dağıtılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Aynı Yardımlar

Aynı Yardım

MADDE 14- (1) Belediye sınırları içerisinde ikamet eden ve bu Yönetmelik kapsamında sosyal yardımlardan yararlanma hakkına sahip bulunan kimselere gıda, giyim, yakacak, ilaç, sağlık/televi yardımları, kırtasiye yardımı, tıbbi araç-gereç ve rehabilitasyon amaçlı protez araç-gereçleri gibi aynı yardımlarda bulunabilir.

(2) Gıda, giyim, yakacak, kırtasiye ve benzeri gibi temel ihtiyaç konusu aynı yardımlar, Müdürlüğün teklifi üzerine Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu veya Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'na belirlenecek sayı, içerik, miktar ve sürede harcama yetkilisinin talimatına göre yapılabilir.

(3) İlaç, tıbbi araç-gereç, özürllüer için tekerlekli sandalye, koltuk değneği, rehabilitasyon amaçlı protez araç-gereçleri gibi aynı yardımlarda ihtiyaç sahibinin başvurusu veya belediyenin re'sen yapacağı tespit üzerine, Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu veya Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun uygunluk görüşü ve harcama yetkilisinin onayı ile yardımda bulunabilir.

(4) Aynı yardımlar muhtaç ve yoksullara her gün ücretsiz ekmek dağıtılması gibi süreli veya kırtasiye, ilaç, gıda, giyim yardımı gibi geçici nitelikte olabilir.

(5) Aynı yardımlardan yararlanacak kişilerden bu yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen evrak talep edilir. İlköğretim öğrencilerine yapılacak aynı yardımlar için okul müdürlüklerince öğrencinin durumuna dair verilen bilgi ve belge yeterlidir.

(6) Aynı yardımların dağıtılmasında muhtarlıklar, sivil toplum örgütleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile de işbirliği yapılabilir.

(7) Aynı yardımlar bir defada veya periyodik olarak yapılabilir.

(8) Yoksul ve ihtiyaç sahibi vatandaşlara ve öğrencilere sıcak çorba, kahvaltı yardımları yapılabilir.

(9) Yoksul ve ihtiyaç sahibi vatandaşlara, idare tarafından belirlenen zamanlarda ve yerlerde, çadırlarda veya kapalı mekânlarda yemek yardımı yapılabilir.

(10) Afet durumlarında, afet mağduru vatandaşlara aynı ve nakdi yardım yapılabilir.

(11) Yukarıda bahsi geçen yardımlar mahiyetinde olmak kaydıyla, ortaya çıkabilecek yeni ihtiyaçları karşılamak üzere Belediye Meclisi kararına bağlanarak yapılacak diğer sosyal yardımlar yapılabilir.

Aynı Yardımlarda Satın Alma İşlemleri

MADDE 15- (1) Aynı yardımlarda kullanılacak mal ve malzemelerin alımında Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Aynı yardımlarda kullanılmak üzere bağışlanmış mal ve malzeme de bu Yönetmelikte tespit edilmiş esaslara göre dağıtılır.

Aynı Yardımların Dağıtımı

MADDE 16- (1) Belediyece bu yönetmelik kapsamındaki kimselere dağıtılmak üzere Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre alımı gerçekleştirilen veya sosyal yardımlarda kullanılmak üzere Belediyeye bağışlanan aynı yardımlar(gıda, yakacak, giyecek, kırtasiye malzemesi v.s.), Belediye personeli ve araçlarıyla muhtaç ve yoksul kişilere en uygun yöntemlerle dağıtılır. Gerektiğinde muhtarlar, sivil toplum ve kamu kuruluşlarıyla dağıtıma yönelik işbirliği yapılabilir. Aynı yardımların dağıtımı üçüncü şahıslardan hizmet alımı şeklinde yaptırılabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sosyal Hizmetler

BİRİNCİ BÖLÜM

Özürlü Merkezleri

Özürlü Merkezleri ve Hizmet Birimleri

MADDE 17- (1) Belediye, özürllülerle ilgili bilgilendirme, bilinçlendirme, yönlendirme, danışmanlık, sosyal ve mesleki rehabilitasyon hizmetleri vermek üzere Müdürlük bünyesinde özürllü merkezi ve bu merkeze bağılı özürllü hizmet birimlerini oluşturur.

(2) Özürllü merkezi; doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle oluşun özrü ortadan kaldırmak veya özürllülüğün etkilerini mümkün olan en az düzeye indirmek, özürllüye yeniden fiziksel, zihinsel, psikolojik, ruhsal, sosyal, mesleki ve ekonomik yararlılık alanlarına başarabileceğı en üst düzeyde yetenekler kazandırarak; evinde, işinde ve sosyal yaşamında kendine ve topluma yeterli olabilmesi ve özürllünün toplum ile bütünleşmesi amacı ile gerekli koruyucu, tıbbi, mesleki, eğitsel, rekreasyonel ve psiko-sosyal hizmetleri bu merkez bünyesinde oluşturulacak özürllü hizmet birimleri ve diğerkurum ve kuruluşlarla işbirliğı içinde yürütmeye çalışılır.

(3) Özürllü hizmet birimlerinin kuruluş, görev, yetki, sorumluluk ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar hakkında ilgili Bakanlıklarca hazırlanacak yönetmelik hükümleri uygulanır.

(4) Bu birimler, faaliyetlerini özürllülere hizmet amacıyla kurulmuş vakıf, dernek ve bunların üst kuruluşlarıyla işbirliğı halinde sürdürürler. Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak özürllülere yönelik faaliyetlerle ilgili olarak özürllü dernek ve vakıfları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirilebilir.

(5) Belediye; özürllülere yönelik hizmetlerin yapılmasında beldede dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliğı artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular.

İKİNCİ BÖLÜM

Meslek ve Beceri Kazandırma Kursları

Meslek ve Beceri Kazandırma Kursları:

MADDE 18- (1) Belediye belde halkının yararlanmasına yönelik olarak meslek veya beceri kazandırma amacıyla, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile yapılacak işbirliğı protokolü çerçevesinde kurslar açabilir. Açılacak kursların türü, süresi ve katılımcılarda aranacak özellikler Müdürlüğün teklifi ve Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun uygunluk görüşü üzerine harcama yetkilisince belirlenir. Bu amaçla yapılacak giderler aynı usule uyularak genel mevzuat hükümlerine göre yapılır.

(2) Bu kurslarda yapılacak faaliyetler üçüncü şahıslardan hizmet alımı suretiyle de yaptırılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Koruma Evleri

MADDE 19- (1) Belediye sosyal ve ekonomik yoksunluk içinde olup korunmaya muhtaç kişilerin geçici barınma, beslenme, sağlık, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ihtiyaçlara göre Müdürlüğün teklifi ve Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun uygunluk görüşü üzerine Başkanlık Oluru ile "Koruma Evleri" açılır. Koruma evleri ile ilgili yapılacak giderler Belediye bütçesinden karşılanır.

Kadın Koruma Evleri

MADDE 20- (1) Kadın koruma evleri sosyal ve ekonomik yoksunluk içinde olup korunmaya muhtaç kadınların geçici barınma, beslenme, sağlık, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 08.05.2001 tarih ve 24396 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "Özel Hukuk Tüzel Kişileri ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılan Kadın Konukevleri Yönetmeliği" hükümlerine uyulmak suretiyle kurulur.

Kadın Koruma Evlerine Kabul Edilecek Kadınlar

MADDE 21- (1) Kadın koruma evlerinden aşağıda belirtilen kadınlar yararlanabilir:

- a) Fiziksel, cinsel, duygusal ve ekonomik istismara uğrayan kadınlar,
- b) Boşanma veya eşinin ölümü nedeniyle ekonomik ve sosyal yoksulluk içine düşmüş kadınlar,
- c) Evlilik dışı hamile kalan yada çocuk sahibi olan, ailesi tarafından dışlanan kadınlar,
- d) Uyuşturucu ve alkol bağımlısı iken, tedavi görerek alışkanlıklarını terk etmiş olduğunu sağlık kurulu raporuyla belgeleyen kadınlar,
- e) Cezaevinden yeni çıkmış veya benzer nedenlerle yardıma muhtaç ve desteğe ihtiyacı olan kadınlar,
- f) Fiziksel şiddete maruz kalarak eşiyile anlaşamayıp evini terk eden ya da terk edilen yardıma muhtaç kadınlar

Kadın Koruma Evlerine Kabul Edilmeyecek Kadınlar

MADDE 22- (1) Aşağıdaki durumda olan kadınlar koruma evlerine kabul edilemez:

- a) Alkol ve uyuşturucu bağımlısı olan kadınlar,
- b) Fuhuşu meslek edinmiş olan kadınlar,
- c) Hükümlü olan yada adli mercilerde hakkında arama, tutuklama, yakalama kararı verilen kadınlar,
- d) Ruh sağlığı bozuk ya da zihinsel özürlü olan kadınlar,
- e) Korunmaya muhtaç çocuk tanımı içinde değerlendirilebilecek kadınlar,
- f) Korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç yaşlılar, işini yapmaya engel özürlü olan kadınlar,

g) Bulaşıcı ve sürekli tedavi gerektiren ağır hastalığı olan, sürekli bakıma ihtiyacı olan kadınlar.

Başvuru

MADDE 23- (1) Kadın koruma evine kabulünü isteyen kadınlar aşağıdaki belgeler ile Müdürlüğe bir dilekçe ile başvuruda bulunabilirler.

Dilekçe,

Nüfus cüzdanı sureti,

Aile cüzdanı sureti,

ç) Kadının bulaşıcı, sürekli ruhsal hastalığının bulunmadığı, alkol ve uyuşturucu bağımlısı olmadığına dair sağlık raporu,

d) Varsa çocuklarına ait nüfus cüzdanı sureti,

(2) Acil durumlarda sığınma talebinde bulunanların, bu belgeler aranmaksızın kabulü yapılır ve belgeler sonradan tamamlattırılır.

Kadın Korunma Evlerine Kabul

MADDE 24- (1) Koruma evlerine kabul için Belediyeye bağlı merkeze başvuru yapan kadınlarla Müdürlüğe bağlı uzmanlarca ön görüşme ve zabıta veya müdürlük personeli marifetiyle de sosyal araştırma yapılarak bir rapor hazırlanır.

(2) Aile içi şiddete maruz kalmış olanlara, 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun uygulanması amacıyla Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı ihbarda bulunmaları konusunda rehberlik yapılır.

(3) Müdürlükçe düzenlenecek teklif rapor ve Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun uygunluk görüşü üzerine yetkili makamın onayı ile kadınlar koruma evlerine kabul edilirler. Koruma evine kabulü yapılan her kadın için aşağıdaki bilgi ve belgeleri içeren bir dosya hazırlanır.

Başvuru dilekçesi,

Ön görüşme formu,

Sosyal inceleme raporu,

ç) Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun uygunluk görüşü,

Nüfus cüzdanı sureti veya T.C. kimlik numarası beyanı,

Gerek görülmesi halinde vukuatlı nüfus kayıt örneği,

- f) Kadının bulaşıcı, sürekli ruhsal hastalığının bulunmadığı, alkol ve uyuşturucu bağımlısı olmadığına dair sağlık raporu,
- g) Kadının koruma evi kurallarına uyacağına dair taahhütname,
- ğ) Kadının sorunlarının çözümüne yönelik yapılan yazışmalar ile gerekli form, belge, tutanak ve raporlar,
- h) Koruma evine anneleri ile kabul edilen çocuklarla ilgili belge ve raporlar,
- ı) Koruma evinden ayrılacak kadın için son değerlendirme raporu,
- i) Koruma evinden ayrılan kadınlardan, izlenmesi gerekli görülenlerle yapılan mesleki çalışmalara ilişkin raporlar.

Kalınacak Süre

MADDE 25- (1) Kadınların koruma evinde kalma süresi en çok üç aydır. Bu süre Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun düzenlediği gerekçeli rapora dayanarak üçer aylık dönemler halinde en fazla iki defa uzatılabilir.

(2) Koruma evinde kalan kadınların 0-12 yaş arasındaki çocukları kabul edilir.12 yaşın üstündeki çocuklar Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulunun uygunluk görüşü üzerine yetkili makamın onayı ile koruma evlerine kabul edilirler.

Çocuk Koruma Evleri

MADDE 26- (1) Belediye çocuk koruma evleri, eşler arası anlaşmazlık, ihmal, hastalık, kötü alışkanlık, yoksulluk, terk ve benzeri nedenlerle sokağa düşerek sosyal tehlike ile karşı karşıya kalan veya sokakta çalışan 18 yaşından küçük çocuk ve gençlerin geçici süre ile rehabilitasyonlarını ve topluma yeniden kazandırılmalarını sağlamak amacıyla kurulur.

(2) Çocuk koruma evlerinde temel olarak 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun 45'inci ve 5 'inci maddeleri gereğince çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye yönelik danışmanlık hizmetleri yürütülür. Bu amaçla çocuk koruma evlerinde hizmet görececek çocuk gelişimi uzmanları, psikolog, pedagoğ, sosyal hizmet uzmanı gibi gerekli personel belediye başkanınca görevlendirilir.

(3) Belediyece çocuklara yönelik yürütülecek hizmetlerde çocuğun veli veya vasisinin yazılı izni veya 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu hükümlerine göre hakkında çocuk hakimince koruyucu ve destekleyici tedbir kararı verilmiş çocuğun Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından Belediyeye resmi olarak bildiri aranır.

(4) Belediye, çocukların rehabilitasyonu ve eğitimi ile ilgili olarak Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ile yapılacak protokoller çerçevesinde bu Kurumca yapılan yardım ve destek taleplerini imkânlar ölçüsünde karşılamaya çalışır.

(5) Belediye zabıta memurlarınca tespit edilen korunmaya, bakıma, yardıma muhtaç çocuklar derhal Çocuk Esirgeme Kurumu İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bildirilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Giderin Gerçekleştirilmesi

Harcama Talimatı

MADDE 27- (1) Bütçenin sosyal hizmet ve yardım ödeneğinden harcama yapılabilmesi , harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür.Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi , yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği,gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara (mutemet) ilişkin bilgiler yer alır.

Muhasebe Yetkilisi

MADDE 28- (1) Sosyal hizmet ve yardım harcamalarına ilişkin işlemlerinin Muhasebe Yetkilisi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Muhasebe Yetkilisidir.

Gerçekleştirme Belgeleri ve Ödeme İşlemleri

MADDE 29- (1) Sosyal hizmet ve yardım giderlerinin (harcamalarının) mevzuata uygun biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Harcama Yetkilisi tarafından bir memur Kredi Mutemedi olarak görevlendirilir.

(2) Sosyal hizmet ve yardımlarla ilgili ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması işi, gerçekleştirme görevlileri tarafından yapılır.

(3) Giderlerin gerçekleştirilmesi harcama yetkilisinin ödeme emri belgesini imzalaması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Ödeme Yapılacak Kişiler

MADDE 30- (1) Bu yönetmelik kapsamında yapılacak nakit yardım ödemeleri, hak sahibine veya duruma göre vekiline, velisine veya vasisine makbuz (imza) karşılığında yapılır. Ödemenin yapılacağı kişi aşağıda belirtilen belgelere göre tespit edilir:

(2) Yardım yapılacaklar, özürlü, yaşlı ve hasta olmak gibi sebeplerden dolayı alacakları nakdi yardımı verecekleri imzalı vekâlet (noter onayı aranmaz) ve kimlik fotokopilerini de eklemek suretiyle vekil edecekleri kişilere ödeme yapabilecektir. Kanuni temsilcilere yapılacak ödemelerde kanuni temsilcinin tayinine ilişkin mahkeme kararının ibrazı zorunludur. Ödeme yapılan kişilerin onaylı kimlik örnekleri ödeme belgesine bağlanır. Ödemelerin hak sahiplerinin banka hesaplarına aktarılması suretiyle ödenmesinde; hak sahibinin, Müdürlükçe onaylanmış yazılı talebi gerekir.

Ödeme Belgeleri ve Bağlanacak Kanıtlayıcı Belgeler

MADDE 31- (1) Bütçeden nakden yapılacak yardım harcamalarında, tahakkuk müzekkeresi ve (harcama talimatı)verile emri ödeme belgesi olarak düzenlenir.

(2) Ödeme belgesi en az iki nüsha düzenlenir. İlk nüshası, kanıtlayıcı belgelerle birlikte muhasebe biriminde, ikinci nüshası ise eki kanıtlayıcı belgelerin ikinci nüshası veya onaylı suretleri ile birlikte harcamanın yapıldığı birimde saklanır.

(3) Kanıtlayıcı belgeler, sosyal yardım harcamalarının belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak yapıldığına ve gerçekleştirildiğine ilişkin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca düzenlenip onaylanan belgelerdir.

(4) Bütçeden nakden yapılacak sosyal yardım ödemelerinde ödeme belgesine yardım yapılacak kişinin başvuru evrakları, Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulu'nun raporu, ödemenin yapıldığına dair makbuz suretleri, ödeme yapılanların nüfus cüzdan fotokopileri ile yetki belgeleri ve gerekli görülen diğer belgeler kanıtlayıcı belge olarak eklenir.

Kayıt, Takip ve Kontrol Sistemi

MADDE 32- (1) Ayni ve nakdi yardım hizmetlerinin yürütülmesinde uygulamanın devamlı takibi esastır. Müdürlük, yardım yapılan kişilerle ilgili bilgi ve belgeleri düzenli olarak tutmak, muhafaza etmekle yükümlüdür.

(2) Belediyece gerekli görülen hallerde, yardım için müracaat eden kişilerle ilgili olarak diğer belediyelerden, muhtarlıklardan veya kaymakamlıklardan yardım alıp almadığına dair bilgi istenebilir.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

Belediye Sınırları Dışına Yapılabilecek Sosyal Yardımlar

MADDE 33- (1) Belediye, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7 inci maddesinin (u) bendi ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 53 üncü maddesi gereğince, belediye sınırları dışında doğal afetler meydana gelmesi durumunda, Belediye Başkanınca bu bölgelere gerekli yardım ve destek sağlanabilir. Yardımlar ayni ve nakdi olabilir.

(2) Belediye gerektiğinde diğer afet bölgelerine personel, araç-gereç ve gerekli diğer donanımı sevk ederek destek sağlayabilir. Bu amaçla yapılan tüm masraflar belediye bütçesinden karşılanır.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 34- (1) 15.03.2005 tarih ve 535 sayılı Büyükşehir Belediye Meclisi kararı ile yürürlükte bulunan Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Muhtaç Kimselere Yardım Sandığı Yönetmeliği bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yürürlükten kalkar.

Yürürlük

MADDE 35- (1) Sayıştay'ın görüşü alınan bu Yönetmelik ilanı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36- (1) Bu Yönetmelik hükümleri Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından yürütülür.”